

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
195-18

meddelad i Stockholm den 20 december 2018

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokat Emilia Liedbeck
C J Advokatbyrå AB
Cardellgatan 1
114 36 Stockholm

MOTPART

Allmänna ombudet för socialförsäkringen
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 11 december 2017 i mål nr 4782-17

SAKEN

Bilstöd

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Bilstöd kan lämnas till bl.a. en förälder till ett barn som till följd av en varaktig funktionsnedsättning har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer. Bilstöd kan lämnas i form av bidrag för

Dok.Id 198764

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

att anskaffa ett fordon men också för att anpassa ett fordon till den funktionsnedsattes behov, s.k. anpassningsbidrag.

Försäkringskassan beviljade AA anpassningsbidrag för en specialanpassad bilbarnstol för hennes son. Allmänna ombudet för socialförsäkringen överklagade till förvaltningsrätten och yrkade att beslutet skulle upphävas eftersom bilbarnstolen inte var fast monterad i bilen. Enligt ombudet kan anpassningsbidrag lämnas endast för sådana anordningar som är fast monterade i ett fordon och som medför en varaktig förändring av fordonets funktion.

Förvaltningsrätten avslog överklagandet. Domstolen uttalade att det varken av lagstiftningen eller av förarbetena framgår att det krävs att en anordning ska vara fast monterad för att anpassningsbidrag ska få lämnas.

Kammarrätten biföll det allmänna ombudets överklagande och beslutade att AA inte hade rätt till det sökta bilstödet. Kammarrätten ansåg att anpassningsbidrag kan lämnas endast för anpassningar som innebär mer varaktiga förändringar av ett visst fordon.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens dom och förklara att hon har rätt till anpassningsbidrag.

Allmänna ombudet för socialförsäkringen anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Frågan i målet är om bilstöd i form av anpassningsbidrag får lämnas för en löstagbar bilbarnstol.

Rättslig reglering

Bestämmelser om bilstöd finns i 52 kap. socialförsäkringsbalken. I målet är det bestämmelserna i deras lydelse före den 1 januari 2017 som är tillämpliga.

Enligt 2 § kan bilstöd lämnas till en försäkrad som på grund av ett varaktigt funktionshinder har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att anlita allmänna kommunikationer. Av 3 § följer att bilstöd kan lämnas även till en försäkrad förälder till ett försäkrat barn som har ett sådant funktionshinder som avses i 2 §.

I 5 § första stycket 3 anges att bilstöd lämnas i form av anpassningsbidrag som avser ett fordon. Enligt andra stycket lämnas anpassningsbidrag för sådana åtgärder som anges i 8 § första stycket 2 och 3. Av punkten 2 framgår att bilstöd lämnas för ändring av ett fordon och kostnader i samband därmed samt justering och reparation av ändringen. Enligt punkten 3 kan stöd ges för anskaffning av en särskild anordning på ett fordon och kostnader i samband därmed samt justering och reparation av anordningen.

Av 19 § första stycket följer att anpassningsbidraget motsvarar kostnaden för sådana åtgärder som anges i 8 § första stycket 2 och 3 och som behövs för att den försäkrade ska kunna bruka fordonet. Enligt andra stycket får Försäkringskassan besluta att inte medge anpassningsbidrag om det fordon som den försäkrade valt är uppenbart olämpligt med hänsyn till den anpassning som behövs eller om fordonet är olämpligt med hänsyn till ålder och skick.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Av författningsregleringen framgår att bilstöd kan lämnas för att anskaffa en bil. För att den som är funktionsnedsatt ska kunna bruka bilen kan stöd ges för att anpassa den till den funktionsnedsattes behov (anpassningsbidrag). Bilen kan antingen ändras, exempelvis genom att golvet sänks, eller förses med särskilda anordningar, t.ex. handreglage för gas och broms eller ett utsvängbart säte.

Anpassningen görs ofta i samband med att bilen anskaffas, men den kan också ske senare. Bidrag kan emellertid nekas om den bil som ska anpassas är olämplig med hänsyn till ålder och skick.

Utformningen av regelverket ger vid handen att den anpassning som stöd kan lämnas för ska avse varaktiga förändringar av ett visst fordon. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening kan anpassningsbidrag komma i fråga endast för sådana fast monterade anordningar på eller ändringar av ett specifikt fordon som innebär en varaktig förändring av fordonet.

Den i målet aktuella bilbarnstolen är specialanpassad för AAs son. Stolen fästs med bilens bilbälte och är en löstagbar anordning som inte är kopplad till en viss bil. Det saknas därför förutsättningar för att lämna det sökta anpassningsbidraget. Överklagandet ska således avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Per Classon, Mari Andersson, Kristina Svahn Starrsjö och Ulrik von Essen.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Simon Isaksson.

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 31 maj 2017 i mål nr 24694-16
Försäkringskassans beslut den 5 oktober 2016